

พรวานกลุ่ม

วงศ์ HYPOXIDACEAE

Molineria latifolia (Dryand. ex W.T.Aiton) Herb. ex Kurz var. *latifolia*

ชื่ออื่น : ว่านพรวาน จ้าลาน (เชียงใหม่), มะพรวานกลุ่ม มะพรวานกลุ่ม (ยะลา), พญารากเดี่ยว (นราธิวาส), กูดพรวาน (ภาคเหนือ), ละม่อม (มะลาญ-นรา), ซีหนานเหวินสุหลาน (จีนกลาง)

ไม้เตี้ยหรือไม้ล้มลุก มีอายุหลายปี ลักษณะคล้ายกับพืชจำพวกปาล์ม มีความสูงประมาณ 30-40 ซม. ลำต้นเหนือดินมีลักษณะกลมชุ่มน้ำ มีหัวคล้ายรากแทงลึกลงไปในดินประมาณ 10-30 ซม. ตรงหัวจะมีรากเล็ก ๆ ลึกลงไปในดินอีกรากหนึ่งซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับสากตำข้าว หรือเป็นรูปไข่กลมรี ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแยกหน่อ และใช้เมล็ด

ใบ : ใบออกเรียงสลับติดกันที่โคนต้น ลักษณะของใบเป็นรูปยาวรีหรือรูปขอบขนานแกมรูปหอก แผ่นใบพับเป็นร่อง ๆ ตามยาวคล้ายกับใบปาล์ม ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ส่วนขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย แผ่นใบเป็นสีเขียวเข้ม ใบมีขนาดกว้างประมาณ 3.5-6 ซม. และยาวประมาณ 20-70 ซม. มีก้านใบยาวประมาณ 25-30 ซม. โคนแผ่กว้างหุ้มกับลำต้น

ดอก : ดอกออกเป็นช่อแทงขึ้นมาจากหัวใต้ดิน ดอกมีกลีบ 6 กลีบ สีเหลือง โคนดอกเชื่อมติดกัน ดอกมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2-2.5 ซม. ดอกออกรวมกันแน่น ลักษณะเป็นช่อรูปทรงกระบอกปลายแหลม มีขนาดกว้างประมาณ 4-5 ซม. และยาวได้ประมาณ 5-7 ซม.

ผล : มีลักษณะกลมมีสีเหลืองอมเขียวอ่อน ส่วนผลแก่เป็นสีขาวถึงแดง มีขนาดยาวประมาณ 4-5 ซม. ส่วนที่ด้านขั้วป่องออก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 ซม. และค่อย ๆ เรียวไปทางปลายผล ผลมีรสหวานถ้ากินน้ำหลังจากกินผลไม้แล้ว จะทำให้รู้สึกว่าน้ำมีรสหวานชุ่มคอดี

นิเวศวิทยา : พบแพร่กระจายในพม่า และทางตอนใต้ของไทย รวมถึงหมู่เกาะมาเลเซีย และบอร์เนียว

อ้างอิงข้อมูล : <https://medthai.com/%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B9%87%E0%B8%81/>

ภาพประกอบ : Flickr by (loupok , SierraSunrise , Wee Foong Ang) , <http://commons.hortipedia.com> , <http://ssg.carousel.com> , <http://tropical.theferns.info> , Medthai